

ЗВІТ

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕПУТАТА
УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
VII-VIII СКЛИКАНЬ

МИРОСЛАВА ГОРВАТА

ЗА 2020 РІК

ЗВІТ

про діяльність депутата Ужгородської міської ради VII-VIII скликань

МИРОСЛАВА ГОРВАТА

за 2020 рік

Член фракції політичної партії «РІДНЕ ЗАКАРПАТТЯ» в Ужгородській міській раді.

Член Комісії з питань освіти, культури, охорони здоров'я, спорту та соціального захисту населення, міжнародних, міжконфесійних відносин та туризму, та Комісії з питань освіти, культури, охорони здоров'я, спорту та соціального захисту населення, міжнародних, міжконфесійних відносин та туризму. Взяв участь у 10 засіданнях комісії з 11.

Протягом 2020 року взяв участь у 12 пленарних засіданнях з 10 сесій Ужгородської міської ради.

Графік особистого прийому громадян – остання п'ятниця кожного місяця з 10:00 по 12:00 год.

Кількість депутатських звернень за 2020 рік – 8.

Помічники-консультанти: Іван Балог, Петро Габрин, Роланд Чурай, Іван Токар, Мілан Буко, Мілан Каналош, Олексій Лацко.

Заступник директора департаменту праці та соціального захисту населення Ужгородської міської ради, начальник управління соціальних допомог з 2016 року.

Засоби зв'язку: +38-050-538-02-41, myroslav.xxxxxx@xxxxx.xxx

Деякі результати нашої правової роботи за 2020 рік:

1. Надано допомогу в отриманні паспортів громадян України **14** особам.
2. Надано допомогу в отриманні свідоцтв про народження **7** особам.
3. Надано допомогу у зборі документів на приватизацію житла **2** родинам.
4. Надано допомогу в отриманні офіційної реєстрації місця проживання **17** особам.
5. Загалом протягом року всіма членами команди надано **724** юридичні консультації соціально-правового характеру.

Шановні друзі!

На початку кожного року я звітуюсь про свою діяльність за минулий рік, як будучи депутатом Ужгородської міської ради, так і займаючись громадською роботою. Даний звіт є короткою хронологією найважливіших і найцікавіших справ, які мені, за Вашої підтримки і допомоги, вдалося зробити! Звітуюся вже вп'яте, тому можу зазначити з попереднього досвіду, що усі проблеми та питання легше вирішувати спільно – спільно з органами місцевого самоврядування, виконавчої влади, ромськими товариствами та громадськими лідерами.

МОЯ ДЕПУТАТСЬКА ТА ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Січень 2020 року.

1) **03 січня** – Перші робочі дні нового року. Після тривалих святкувань назбиралося чимало важливих питань. Ми продовжуємо допомагати ужгородцям оформляти соціальні допомоги.

2) **08 січня** – Продовжуємо щоденну соціально-правову роботу з ужгородськими ромами. Допомагаємо з оформленням документів.

3) **15 січня** – У Центрі культур національних меншин Закарпаття відбулося перше робоче засідання Міжвідомчої робочої групи з питань виконання плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини, в якому взяли участь представники ромської громадськості краю.

На зустрічі були обговорені найголовніші пріоритети, над якими потрібно буде працювати у 2020 році. Одне із завдань – це посилення співпраці громадського сектору з облдержадміністрацією. Запланували низку цікавих заходів та зустрічей.

Було дуже цікаво почути різні думки та нові ідеї щодо спільної роботи у напрямку втілення «ромської» Стратегії в Закарпатській області. Наступна зустріч Міжвідом-

чої робочої групи запланована наступного тижня за участю представників структурних підрозділів ОДА.

4) **16 січня** – 16 січня 2020 року до міського відділу поліції було доставлено Івана А., місцевого мешканця ромського походження, із явними ознаками побиття, забійною раною губи. Доставили Івана, зі слів поліцейських, для складення протоколу за паління у недозволеному місці. Від відповіді на запитання, чому у хлопця розбита губа і видно кров на обличчі, поліцейські ухилились.

Іван вирішив написати заяву про своє побиття і дав пояснення прямо у міськвідділку.

Щоб якимось чином виправдатись, практично на виході із будівлі міськвідділу Івана зупинили і повідомили, що на нього склали ще один протокол, вже за невиконання законної вимоги працівника поліції.

Вся ця незрозуміла подія відбулася біля магазину автозапчастин “Авто-Шок”, біля радванського транспортногo моста.

Нам не відомі приклади, щоб українці, словаки, угорці тощо доставлялись до відділку поліції за паління у недозволеному місці. Тим більше, побиття, тобто тортури доставленого поліціантами. Натомість, роми – зазнають на собі всі прояви

насилення з боку місцевої поліції, що є протизаконним прикладом дискримінації за окремою етнічною ознакою.

Ми вимагаємо розслідування цього випадку й покарання винних.

5) **20 січня** – Проводимо практикум із медіа-грамотності для ромської общини. Також вчимо молодь працювати із соціальними мережами та шукати й аналізувати інформацію.

6) **21 січня** - Сьогодні представники обласної ромської міжвідомчої групи при ОДА зустрілися з керівником Ужгородського відділу поліції полковник поліції Віктором Ребреєм та заступником керівника Управління патрульної поліції в Закарпатській області старшим лейтенантом поліції Ігорем Щербаничем.

У ході бесіди було налагоджено діалог, і що найголовніше, увагу приділили темі правової підтримки і допомоги ромській громаді з боку правоохоронців. Крім того, обговорили найбільш болючі проблеми. Усі присутні домовились про подальше поглиблення співпраці.

7) **23 січня** - Сьогодні в приміщенні центру культур національних меншин Закарпаття відбулося чергове засідання Міжвідомчої робочої групи з питань виконання Плану заходів щодо реалізації в області Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини.

У роботі засідання взяла участь Галина Гриник, начальник Головного управління статистики у Закарпатській області, яка провела консультації з членами Міжвідомчої робочої групи щодо підготовки до Всеукраїнського перепису населення у 2020 році.

Другу половину нашої зустрічі продовжила Наталія Ігнатенко, головний спеціаліст департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації, яка наголосила на необхідності спільної роботи лідерів та активу ромських поселень з сімейними лікарями з питань поліпшення медичного обслуговування ромського населення.

Дякую всім учасникам засідання та особлива подяка управлінню національностей та релігій облдержадміністрації.

8) 24 січня - У мікрорайоні Радванка, по вулицях Ужанській та Пограничній були проведені поточні ремонтні вуличного освітлення. На восьми електричних опорах були замінені лампи та встановлені нові світильники.

9) 28 січня - 28 січня, близько 8 години ранку, в Ужгороді у ромському поселенні по вулиці Тельмана відбулися неприємні події - працівники поліції та спецназу за участі спеціальної техніки «завітали» до багатьох ромських сімей.

Передував цим подіям скоєний важкий злочин в Ужгороді, а поліція прийняла рішення використати такий метод для пошуку ймовірних злочинців саме тут. Були здійснені масові обшуки у 10-15 житлових приміщеннях ромів.

Зі слів людей, поліція не всім показала документи, на яких підставах здійснювалися дані обшуки.

У кількох кімнатах були виламані вхідні двері, до міськвідділу забрали п'ятьох осіб, у тому числі молоду жінку з двотижневою дитиною. Дана ситуація свідчить, що практика масових обшуків у ромських поселеннях не зникла. Жорсткі методи щодо ромів тривають.

2. Лютий 2020 року

1) **01 лютого** – Сьогодні відбулася зустріч зі спостерігачами ОБСЄ. Один із комісарів ОБСЄ Джеймс Майкл Вілсон. В ході зустрічі було обговорено низку проблемних питань у контексті інтеграції ромської меншини у суспільні процеси в цілому та дискримінації ромів зокрема. Особливу увагу було приділено питанню захисту прав та свобод представників ромської меншини, особливо під час їх взаємодії з правоохоронними органами.

2) **05 лютого** – Вчора ввечері на запрошення людей відвідав ромське поселення. У декількох будинках по вул. Гранітної, були затоплені їхні подвір'я. Ми викликали нашу Ужгородську пожежну службу, яка організовано відкачала воду з подвір'я. Ви - молодці!!!

Від себе та від жителів, хочу подякувати державному пожежно-рятувальному загону м. Ужгород.

3) **06 лютого** – Сьогодні у стінах Закарпатської ОДА та облради відбулося чергове засідання Міжвідомчої робочої групи з питань виконання плану заходів щодо реалізації в області Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року.

Останнім часом було проведено уже кілька зустрічей Міжвідомчої робочої групи, що свідчить про налагодження тісної співпраці та комунікації між органами виконавчої влади обласного рівня та місцевими ромськими громадами.

На даній зустрічі головним питанням була ситуація щодо ромського населення у соціальній сфері. За участі керівників структурних підрозділів ОДА, голів ромських товариств, місцевих депутатів та активістів були підняті багато питань соціального напрямку.

Зі слів виступаючих від ромських громад було зрозуміло, що питання конкретного вирішення тої чи іншої соціальної проблеми, як правило, має вирішуватись на рівні села, міста чи району. Тому зараз на часі є активне залучення представників ромських громад до роботи у місцевих райдержадміністраціях, об'єднаних територіальних громадах - зокрема, через залучення до роботи у спільних комісіях/групах/командах.

4) **08 лютого** – 8 лютого у приміщенні молитовного будинку Церкви «Авен Езер» у мікрорайоні «Радванка» вже вчетверте поспіль відбувся звіт перед моїми виборцями та гостями як депутата Ужгородської міської ради VII скликання. Я коротко розповів про головні напрями своєї роботи як депутата, зокрема: в контексті покращення благоустрою, допомозі в працевлаштуванні, роботі в соціальній та правозахисній сферах. З присутніми обговорили ті проблеми та питання, які потрібно вирішувати вже цього року.

За звітний 2019 рік до мене звернулося понад 1500 ужгородців. Кожному зверненню було забезпечено максимальний супровід до уповноваженого органу з метою його вирішення. На жаль, багато ужгородців просто не знають, куди звернутись і як правильно це зробити.

Додатково уся моя громадська і депутатська діяльність опублікована у друкованій брошурі, з якою ознайомилися усі присутні на зустрічі.

Основними пріоритетами у моїй роботі як депутата Ужгородської міської ради VII скликання на 2020 рік вбачаю такі як: соціально-правова

робота з виборцями, в першу чергу, з мало-забезпеченими громадянами; покращення умов благоустрою, підвищення рівня освіти дітей та працевлаштування дорослих; покращення медичного обслуговування.

Щиро вдячний виборцям, які надали мені кредит довіри і доручили представляти їх інтереси в міській раді. Зі свого боку обіцяю й надалі докласти максимум зусиль для вирішення нагальних проблем округу.

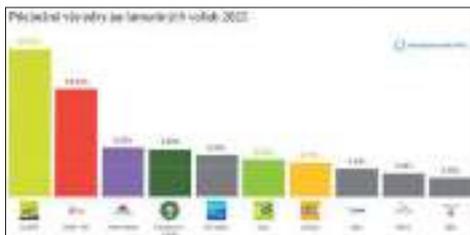

5) 22 лютого – Наші традиції – це не просто історія наших бабусь та дідусів, це елементи цілої культури! Найбільше колориту зберегло ромське весілля. Радий, що маю можливість берегти та передавати багатогранну культуру ромського етносу.

3. Березень 2019 року

1) 01 березня – На виборах у Словаччині перемогла партія OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti - це саме та партія, яка співпрацює з ромами та дає їм можливість мати свого представника в Європарламенті та вже у новому складі парламенту матиме трьох представників від ромської громади.

Це дуже правильна і потрібна позиція Європейських країн, таких як Словаччина та Угорщина. Надіюсь, що це буде гарним прикладом для наших Українських партій,

які постійно говорять про свою відкриту демократію та європейський розвиток країни.

2) 02 березня – Мукачівські спортсмени, серед яких є і роми перемогли на зональному чемпіонаті України з боксу. Діти взяли медалі усіх номіналів. Згодом вони поїхали представляти Закарпаття на всеукраїнському рівні.

3) **03 березня** – Провів виїзні зустрічі з ромами Закарпаття. Вони відбуваються постійно, тому що важливо тримати постійний особистий контакт з ромами та місцевою владою по районах області.

Проблеми всіх ромських поселень є «стандартними», але є основні - відсутність умов для збору та вивозу сміття та проблема питної води, і ця ситуація однакова, чи то в місті або в селі.

4) **05 березня** – Взяв участь у стратегічній зустрічі Коаліції неурядових громадських організацій «Стратегія 2020». Наша мета - розбудова і зміцнення громадянського суспільства шляхом об'єднання зусиль для забезпечення ефективного розвитку ромської громади в Україні.

5) **08 березня** – Дорогі жінки! Ніжні матері, турботливі бабусі, кохані дружини, милі доньки !!!! Сердечно вітаю вас із найпрекраснішим святом весни! Ви, найдорожче, що є в житті кожного чоловіка. 😊 Від усієї душі бажаю вам величезного щастя, любові і добра!

7) **13 березня** – Початок обмежень, пов'язаних із Covid-19. Ми проводимо соціально-роз'яснювальну роботу серед населення.

8) **17 березня** – Продовжуємо серію репортажів про життя різних ромських гро-

мад. Цього разу відзняли як підвиноградівські ромські діти навчаються у середній школі та вчаться разом з іншими дітлахами.

9) **18 березня** – Ще один сюжет про життя місцевих ромів. Цього разу покажемо, як вчаться найменші дітлахи, які умови у місцевому садочку та пояснюємо, чому спільне навчання і виховання допомагають дітям краще розуміти один одного у майбутньому житті.

10) **20 березня** - Сьогодні ситуація з поширенням Коронавірусу COVID-19 в Україні є непрогнозованою. Ромські громади нашої області залишаються найбільш незахищеними перед загрозою цього вірусу. Тому зараз потрібно спільними зусиллями органів місцевої влади, медичних установ, поліції, ромських громадських лідерів визначити першочергові превентивні дії, які потрібно здійснити в умовах карантину.

дана Андріїва з питанням про допомогу в організації ліквідації таких сміттєзвалищ.

11) **23 березня** – Продовжуємо постійну роз'яснювальну роботу щодо поширення коронавірусної інфекції, радимо, як уникнути хвороби та як краще захиститися.

Одним з чинників є незадовільний санітарно-гігієнічний стан у ромських поселеннях, зокрема наявність стихійних сміттєзвалищ. Саме тому як депутат міської ради звернувся до міського голови Бог-

дана Андріїва з питанням про допомогу в організації ліквідації таких сміттєзвалищ.

12) **25 березня** - Кабмін України увів надзвичайну ситуацію та продовжив карантин. Ми проводимо онлайн-консультації щодо соціальної роботи та роз'яснюємо людям ризики Covid-19.

13) **27 березня** – Поширюю та роз'яснюю інформацію про в'їзд в Україну, адже є загроза закриття кордонів. Завтра залишається в силі повер-

нення на територію України власним автотранспортом або пішки на тих КПП, де це дозволено. За попередньої інформації по території Угорщини та Словаччини і надалі можливе пересування українських громадян для повернення додому.

Закарпатська ОДА забезпечує мікроавтобуси для перевезення громадян в Україні.

14) **29 березня** - Ми як ніхто розуміємо, наскільки важливим є існування редакції мовами національних меншин у структурі суспільного мовлення в Закарпатті. Якщо говорити про ромську редакцію на «суспільному» в Ужгороді, то ми як ромська громада наголошуємо, що це була і є чи не єдина можливість для реального висвітлення життя ромів протягом останніх десяти років.

Я багато років пропрацював на телеканалі «Гиса-1» і розумію, що якщо не буде такої можливості у майбутньому, то ми як національна меншина, яка не має своєї держави, втратимо єдину можливість доносити інформацію через засоби телебачення та радіо про свою культуру, традиції, суспільне життя. Ми активно співпрацюємо з Координаційним центром мовлення національних спільнот і допомагаємо у пошуку героїв. Фахівці Центру готують документальний фільм про ромську спільноту, але якщо коштів не буде, то відповідно не буде й фільму, який має на меті зміну наративів про ромів.

Медіа проекти, які виготовляє Суспільне і які транслюються у всіх регіонах, – це єдиний шанс встановити довіру між ромами і українцями.

Просимо Кабінет Міністрів України і Президента України зберегти фінансування Суспільного мовника в Україні!

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ СУСПІЛЬНОГО МОВНИКА
ДО КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

4. Квітень 2020 року

1) **02 квітня** – Дуже дякую нашій ромській молоді, котра розносить засоби індивідуального захисту у кожную оселю. Лише об'єднавшись, ми зможемо підтримати один одного.

2) **03 квітня** – Закарпатські роми намагаються дотримуватися вимог карантину, але поки це вдається дуже важко. Дуже дякуємо за статтю, за промоніторений стан. Варто працювати над цим далі, але вже спілкуючись з ромами, щоб не було пізно.

3) **04 квітня** – Онлайн роз'яснюю карантинні обмеження: не можна збиратися в групи, без зайвої потреби не виходити на вулиці, дотримуватися правил гігієни та особистого захисту, носити маски та дезінфікувати руки.

4) **06 квітня** – Спи спокійно, мамо, мені вже сумно без тебе. Прийми уклін мій до землі, і тугу вічної розлуки, Царство небесне і вічна світла пам'ять! 🙏

5) **08 квітня** – привітав усіх ромів з національним святом. Сьогодні, не легкий час, але ми маємо об'єднатися, аби зберегти мову, культуру, наше надбання. Дякую молоді, що змінює цей світ, а нам усім здоров'я, щастя та сил.

6) **11 квітня** – Наша молодь спільними зусиллями забезпечує літніх людей засобами індивідуального захисту та продуктовими пакетами.

7) **12 квітня** – Вітаю усіх із святом Божого Воскресіння. Нині ми радіємо вічному життю, відчуваємо радість та натхнення від Божого Благословення. Ми – роми маємо дякувати Богу за те, що маємо, маємо бути згуртованими та разом працювати на благо громади. Так співпало, що нині був би ювілей у моєї бабусі. Їй могло бути 80. Ти назавжди залишишся в моєму серці 🙏 Царство небесне і вічна пам'ять тобі моя рідненька бабуся 😊🙏

8) **16 квітня** – Продовжуємо інформаційну кампанію щодо поширення коронавірусної інфекції. Дуже дякую Янушу Панченко, котрий розробив відеоролики про святкування у таборах. Палікерас туке пграла.

9) **18 квітня** – У мікрорайоні Радванка разом з донькою розносимо одноразові маски. Ми мусимо хоча б власними силами захистити ромів від страшної хвороби. Головне – це безпека та здоров'я людини.

10) **22 квітня** – Поліція **відкрила кримінальне** провадження щодо мера Івано-Франківська. Дуже швидке і правильне рішення правоохоронців! Нагадаю: на щотижневій нараді 21 квітня Руслан Марцінків обурився, чому роми досі в Івано-Франківську, хоча він дав доручення правоохоронцям вивести їх з міста.

Мер доручив вирішити це питання до вівторка і порадив правоохоронцям “запакувати” ромів. Натомість поліція відкрила провадження за мову ворожнечі.

Ніхто не має права дискримінувати людей за будь-якою ознакою, зокрема і за національною чи етнічною приналежністю.

11) **23 квітня** – Взяв участь у програмі «Тема дня» на суспільному телебаченні із міським головою Івано-Франківська, де обговорювали проблему ворожого ставлення до ромів та примусового видворення їх до Закарпаття. Ми живемо у вільній країні і ніхто, крім суду не може заборонити пересуватися Україною. Я розумію, що пан Марцінків попросив вибачення, але його вибачення не недостатньо для вирішення цієї проблеми.

12) **24 квітня** – Сьогодні в Ужгороді у мікрорайоні Радванка відбулася благодійна акція. Працівники товариства Червоного Хреста роздавали людям продуктові набори, а я був підключений до цього заходу як соціальний працівник від мікрорайону. Ця добродійна акція була підтримана Закарпатською ОДА, за що їй велика подяка!

13) **26 квітня** – Ми завжди пам'ятатимемо подвиг ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС! Ці мужні, люди, серед яких були і роми, проявили неймовірний героїзм та самопожертву, намагаючись зменшити руйнівні наслідки аварії і захистити усіх нас.

14) **27 квітня** – Розповів журналістам Радіо

Свобода, як живуть роми в часи епідемії коронавірусної інфекції. Вже втретє за останній місяць молодь під моїм керівництвом роздає жителям табору одноразові маски.

15) **28 квітня** – відвідав Івано-Франківськ, аби врешті вирішити конфлікт місцевої влади та ромів. Ми відвідали місця проживання ромів із Закарпаття – квартири та житлові будинки, які вони орендують, та соціальні заклади міста, де роми перебувають на обліку та проживають у соціальних кімнатах.

Міський голова запевнив, що готовий всіляко допомагати ромським родинам соціалізуватися, влаштовувати дітей до школи. У складних умовах карантину, наголосив голова, соціально-економічні проблеми ромів є ще важчими. Тому соціальні заклади готові до надання різного роду допомоги для осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Також Руслан Марцінків наголосив, що він відкритий до подальшого діалогу та спільної роботи з циганською громадою, яка проживає в Івано-Франківську. Зокрема, він пообіцяв допомогти у забезпеченні харчуванням та одягом, сприяти у наданні правової та медичної допомоги. Він погодився, що усі наявні проблеми потрібно вирішувати не радикальними заходами.

16) **29 квітня** - Голова Закарпатської ОДА Олексій Петров відвідав ромське поселення у селі Підвиноградів. Спільнота тут проживає компактно і нараховує майже три тисячі людей.

«Мультикультурність, толерантність, повага – це те, що дозволяє розвиватися сучасному суспільству. Люди різні й однакові незалежно від походження. Багаточисельна, колоритна, зі своїми традиціями і культурою – це ромська спільнота на Закарпатті.»

Олексій Петров цікавився, як живе ромське поселення у Підвиноградіві загалом та під час карантину зокрема.

Ромські брати-правозахисники Арсеній та Давид Богари розказали, що у поселенні не було зафіксовано жодного підтверженого випадку COVID-19.

Через карантин, багато ромів не працюють. За словами Арсенія Богара, більшість мешканців – сезонні робітники, їздять на заробітки за кордон.

Також Богари звернули увагу, що під час ремонту центральної дороги, будівельники не проклали з'їзд на бічні вулиці, де проживає ромське поселення. Це питання мають вирішити найближчим часом, запевнив голова.

Арсеній та Давид Богари подарували голові Закарпатської ОДА книгу власного авторства про історію їхньої родини та ромського поселення у Підвиноградіві. Це дуже хороший приклад.

5. Травень 2020 року

1) **01 травня** – Розповів Суспільному телебаченню про свято незаміжніх дівчат – майовку, яку відзначають першого травня роми Закарпаття. У цей день біля будинків, де живуть дівчата, сталять прикрашені стрічками та кульками берізки. Опівночі вулицями йдуть місцеві музики, які співають серенади дівчатам.

2) **02 травня** – І знову це сталося! Коли прийде кінець цим знущанням, цим підпалам? Коли вже держава та правоохоронці зрозуміють, що це не людське відношення, і що в такій ситуації потрібно реагувати відразу! Ми з колегами із усієї країни засудили підпал табору ромів у Києві.

3) **04 травня** – Чергове звернення та роз'яснення ужгородцям щодо карантинних обмежень. Треба посилювати контроль за дотриманням правил карантину. Кабмін продовжив карантин до 22 травня. Це потрібно заради безпеки всіх нас. Враховуючи темпи розповсюдження коронавірусної хвороби.

Ромале, іген меркінен пре песте!

4) **06 травня** – Проблема міграції ромів, проживання людей у стихійних поселеннях існує вже не один рік в Україні. Дана категорія громадян проживає у найскладніших побутових умовах і є соціально незахищеною. Час від часу з'являються спроби насильного вирішення цього питання, але це не дає результату.

Тільки об'єднавши зусилля органів влади, місцевого самоврядування, ромських лідерів можна поступово рухатись вперед у напрямку подолання дискримінаційного ставлення до ромів.

5) **08 травня** – Дякуємо вам за співпрацю 🙏 Карпатська агенція прав людини “Вестед” Ми хочемо надихати та забезпечувати можливість для якомога більшої кількості людей. 7-8 травня 2020 року 10 волонтерів із ромських громад міста Ужгород пройшли інструктаж з питань протидії поширенню коронавірусу, ознайомились із основними відомостями про вірус, його симптомами та основними вимогами необхідними для запобігання його поширенню.

А згодом волонтери поширили санітарно-гігієнічні набори (антисептик, маска та ін. санітарні засоби) серед 70 ромських сімей, які компактно проживають в мікрорайоні Радванка у місті Ужгород.

6) **11 травня** – Вкотре звертаюся до ромів Закарпаття із проханням дотримуватися карантинних обмежень. Не зволікайте, бо потім буде пізно!

Ситуація, на жаль, погіршилася. Перші симптоми коронавірусу можуть бути зовсім непомітними, і це дуже небезпечно! На жаль, COVID-19 забрав пастора Юрія Балого, тому всім варто себе березти.

7) **13 травня** – Сьогодні ми провели в останню путь нашого друга, пастора церкви та просто чудову людину, яка завжди була на стороні справедливості!

Юра Балог (Дюрчу) завжди служив Богу та своєму народу! Пастор залишив по собі безліч хороших справ, проповідей, з любов'ю ставився до ближнього. Світла пам'ять про Дюрчу назавжди залишиться в наших серцях!

Хочу наголосити, що ці похорони були не звичайними. Ромські жителі все більше усвідомлюють небезпеку, яку несе коронавірус. Тому намагаються дотримуватись усіх

правил особистої безпеки.

Ще раз хочу звернутись до наших ромів: одягайте маски, часто мийте руки, не збирайтесь великими групами. А при перших симптомах будь-якої хвороби ідіть до лікаря. Кожен втрачений день може дорого коштувати вашому здоров'ю і життю! Меркінен пре песте ромале.

8) **14 травня** – Відійшов у вічність Йосип Богар - лідер ромського громадського руху, барон ромського поселення села Підвинограда.

Надзвичайно добрий, люблячий батько, дідусь та прадідусь, благодійник. Йосип залишиться у нашій пам'яті як мудра та щира людина, організатор багатьох добродійних акцій.

Висловлюємо щире співчуття рідним та близьким! Ловкі пгув туке пграла!

9) **18 травня** – Днями в рамках допомоги малозабезпеченим громадянам ромської національності та протидії поширенню коронавірусної інфекції COVID-19 у ромських громадах були проведені акції у кількох ромських поселеннях, а саме селі Велика Добронь Ужгородського району, селі Серне Мукачівського району та селі Батьово Березівського району. Усього було роздано двісті наборів першої необхідності, у які входили продукти харчування та засоби особистої гігієни. Також для громадян була проведена інформаційно-роз'яснювальна робота щодо заходів безпеки, симптомів хвороби та куди звертатись у разі погіршення стану здоров'я.

Дані заходи відбувалися за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» (м. Київ).

10) **20 травня** – Розповідаємо про симптоми вірусної інфекції Covid-19 та заходи з попередження українською та ромською мовами. Також взяв участь в програмі «Тема дня» на Суспільному телебаченні щодо захисту ромської нацменшини від COVID-19 на Закарпатті.

11) **21 травня** – Розповідаємо про першу медичну допомогу у випадку COVID-19 та алгоритм дій! Будьте здоровими! Меркiнен пре песте!

12) **23 травня** - Шановні батьки! Драге ромале! Я хочу нагадати вам, що для того аби Ваша дитина пішла до школи у перший клас, зверніть увагу на такі умови:

1. Кінцева дата прийому усіх потрібних документів – 31 травня 2020 року.

2. Для зарахування до 1 класу необхідно подати заяву про зарахування встановленого зразка.

3. До заяви обов'язково мають бути додані:

- копія свідоцтва про народження дитини (під час подання копії потрібно обов'язково пред'явити оригінал!);

- оригінал або копія медичної довідки за формою № 086-1/о.

Кінцева дата – 31 травня 2020 року.

13) **27 травня** – Провели нараду із керівником Закарпатської ОДА Олексієм Гетманенком. Ситуація не проста з епідемією, і тому ці зустрічі дуже важливі. На сьогодні у Закарпатській області проживає 55 262 роми, 29 672 з яких – діти до 17 років. На жаль недуга швидко поширюється серед ромського населення, яке потребує протиепідемічного захисту від масового зараження коронавірусною інфекцією. Сьогодні стоїть питання забезпечення ромів захисними масками та дезінфікуючими засобами.

6. Червень 2020 року

1) **01 червня** – Перший день літа. Діти – це наше щастя, радість і майбутнє!

Міжнародний день захисту дітей - Бажаємо дітям усієї України, щоб більше усміхалися, а їхнє життя було схоже на казку!

2) **02 червня** – Продовжуємо інформувати про особливості карантинних заходів, зумовлених COVID-19, з першого червня 2020 року. Розповідаємо на українській та ромській мовах.

3) **06 червня** – Журналістика завжди була частиною мого життя ■

Шановні колеги, друзі! Від щирого серця вітаю всіх Вас із професійним святом! Побільше цікавих тем, творчих здобутків і натхнення!

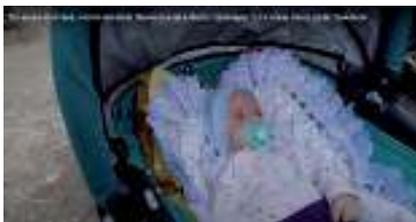
4) **10 червня** – Скільки років ми говоримо про борщівник і небезпеку, яку він несе оточуючим?! Як наслідок, минулого тижня двоє дітей

з Ужгорода звернулися до лікарів з опіками від борщівника. І таких випадків багато, тому звернувся до міського голови Ужгорода, аби на цю проблему звернули увагу.

Нам обов'язково треба хоча б забезпечити людей від цієї отрути в період її цвітіння.

5) **18 червня** – Широ дякую всім журналістам, які сьогодні працювали з цією темою. І дуже шкода, що в коментарях лише образи. Шкода, що громадськість лише образити може. А ми ще говоримо про толерантність. Но, це теж досвід. Вітаю хлопчика, котрого батьки назвали Зеленським.

6) **20 червня** – Шановні медичні працівники, хочеться побажати вам міцного здоров'я, наснаги, гараздів на роботі та в родині, здійснення заповідних мрій. Тож нехай як найбільше людей на землі будуть здоровими, особливо зараз в період пандемії. Ваша робота – безцінна.

7) **22 червня** – Допомогли захистити рома у суді. Сьогодні Павло буде знову з родиною. Ми завжди готові допомагати. Дякуємо за допомогу у встановленні справедливості судді Сарай А.І. та адвокату Навроцькому В.В.

8) **24 червня** – Неймовірно злий, що нардепка від «Слуги народу», голова парламентського комітету з питань соціальної політики Галина Третякова дозволяє казати, що у бідних родинях народжуються “діти дуже низької якості”, та наводить приклад

Сінгапуру, де стерилізували “жінок без вищої освіти”. Замість того, щоб думати як допомогти бідним отримати освіту, доступ до медицини, до роботи, народна депутатка говорить про стерилізацію. Це – найгірший прояв мови ворожнечі від вдали до власного народу.

7. Липень 2020 року

1) **03 липня** – мав зустріч із керівництвом Закарпатського обласного центру зайнятості. Ми обговорили багато питань, які стосуються ромських громад нашого краю. Разом з директором Юрієм Фущичем запланували провести низку спільних заходів у кількох районах щодо підвищення рівня працевлаштування ромів. Дмовились про проведення презентацій роботодавців в місцях компактного проживання ромів.

2) **11 липня** – Продовжуємо освітній проект для ромів Закарпаття. Цього разу Розповідаємо на ромській та українській мові про те, як знайти хорошу роботу та хто може нам допомогти.

3) **13 липня** – На Закарпатті з давніх часів роми славились як вправні майстри взуття. Це вже традиційне ремесло роботи для ромів нашого краю. «Шустрос»,

саме так говорять на майстрів взуття по ромськi. Майстерня взуття відкрилась у мкр Шахта по вул. Берчені. Також роми – важлива частина інфраструктури прибирання Ужгорода.

4) **14 липня** – Продовжуємо щоденна соціально-правову роботу! Ми завжди готові працювати для людей!

5) **22 липня** – Роми – офіційно працюють в багатьох комунальних установах нашого Ужгорода. Також ромів радо беруть на малокваліфіковану роботу, зокрема із прибирання вулиць Ужгорода. Без них наше місто не було б охайним. Дякую ромам за чистоту у нашому Ужгороді. Палікерас амаре роменге!

6) **24 липня** – Це дуже дивний, але показовий випадок. У нас суспільство та правоохоронна система не готові дивитися на усіх однаково. Якщо ти ром - ти автоматично злочинець. Закон тоді не діє, прав у тебе нема і правоохоронці можуть робити що завгодно. До редакції місцевого телеканалу М-студіо звернувся ром Артур Токар з Ужгорода із звинуваченням правоохоронців у свавіллі.

Наголошую, принцип має бути один для всіх: перед законом УСІ рівні і за злочин треба відповідати. Проте затримувати безпідставно усіх навколо лише за етнічною ознакою - це теж злочин, перевищення повноважень.

Ми будемо уважно стежити за розвитком цієї ситуації.

7) **28 липня** - Звертаю вашу увагу на зміни які відбулися в призначенні допомог: самотніми мамами та малозабезпеченими сім'ями. Слідкуйте за додатковою інформацією.

8) **29 липня** – Продовжуємо освітню роботу серед населення. Цього разу разом з Камілою Горват розповідаємо на українській та ромській мовах про соціальну допомогу у випадку безробіття та послуги центрів зайнятості.

8. Серпень 2020 року

1) **02 серпня** – 2 серпня у всьому світі відзначається Міжнародний день Голокосту ромів. Страшний злочин проти людства, знищивши в концтаборі Аушвіц-Біркенау тисячі безневинних чоловіків, жінок та дітей!!!!

Не оминула зла наруга над євреями і ромами наш край - Закарпаття.

Єдиною їхньою «провиною» була належність до ромської національності.

Дуже мало ромів – жертв та очевидців Голокосту дожило до наших днів. Трагічні сторінки нашої історії ми повинні знати і пам'ятати, щоб таке більше ніколи не повторилося!

2) **03 серпня** – Я щодня працюю із людьми, котрі потребують допомоги держави. Це - соціальна місія будь-якої нормальної країни: допомагати нужденним, особливо зараз, коли роботи обмаль, а можливості заробітку майже нема. Однак урядовці вирішили ще більше закрутити гайки самотнім та малозабезпеченим. Це рішення не принесе користі, а тільки розбурхає суспільство. Володимир Зеленський, прошу, зверніть увагу на цю проблему.

3) **06 серпня** – Платформа міжнародного діалогу – це чудова ініціатива. Радий, що ромську громаду не оминули і теж запросили. Маю надію, що тут справді вестимуться дискусії, розроблятимуться рішення та найголовніше, що ці рішення перейдуть в

розряд дій. Бо одна справа - говорити про проблеми, а інша - говорити і вирішувати їх. Успіху нам! Починаємо роботу з установчих зборів новоствореної ГО «Платформа міжнародного діалогу Закарпаття», яка відбулася у селі Велика Бийгань Берегівського району.

4) **07 серпня** – Щоденна соціально-правова робота! Батькам і дітям з багатодітних сімей після оформлення необхідних документів видаються посвідчення, що підтверджують статус багатодітної сім'ї.

5) **18 серпня** – Дякую Андрію Любці за цей чудовий текст. Це той випадок, коли людина в одній колонці просто і якісно розбила усі стереотипи щодо ромів.

Я вже роками намагаюся показати суспільству, що роми - це не біда Закарпаття, а його невід'ємна частина, його родзинка та справді, як каже Любка - “це бренд, який за сталістю й поширеністю може конкурувати з закарпатським вином”.

Я розумію, що в нашій громаді чимало проблем, які часто ігноруються владою та й суспільством загалом. Ми - не ідеальні, як і решта людей, але ми громадяни України і хочемо жити в сильній державі, хочемо, щоб наші діти мали якісну освіту та були рівними тут, на своїй Батьківщині. Прикро, коли ЗМІ маніпулюють інформацією та подають ромів лише в негативному світлі. Чи бачили ви десь заголовок у місцевому виданні: “Українець (словак, угорець чи румун) обікрав когось там”? Ні! У заголовок виносять лише “ром” чи “циган”. Це й створює величезну проблему, породжує конфлікт, кидає тінь на всю народність.

Нам, закарпатцям, варто прискіпливіше дивитись на суть проблем, спробувати пізнати своїх сусідів та не робити висновки, керуючись стереотипами.

6) **22 серпня** – Я не з чуток знаю, що для закарпатських ромів проблема якісної питної води - дуже гостра. І це дивно та дико про таке говорити у 21 столітті та ще й в регіоні із найбільшою кількістю річок.

Шкода, що за три десятиліття незалежної України, так і не спромоглася подбати про закарпатських ромів. Але вже скоро всі будуть обцяти напередодні місцевих виборів. Якось це не правильно.

Та мене тішить, що наша громада розуміє, що наші проблеми - болять нас найбільше і тільки разом можемо все змінити!

7) 23 **серпня** – Не має значення, де ми народилися: у Києві чи у Львові або в Ужгороді, і не має значення якою мовою ми говоримо. Лише одне має вирішальне значення: наша спільна Батьківщина і наше спільне майбутнє !!!

Вітаю з Днем Державного Прапора!

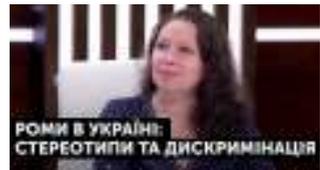

8) 29 **серпня** – Дуже радію, що в Україні є правозахисники, котрим не байдужі ромські проблеми, котрі розказують про нашу культуру, позитивні приклади інтеграції ромів.

Водночас я не заперечую, що існує проблема неякісної освіти (тут біда з обох боків, як ромської громади, так і держави, котра не прагне надавати якісну освіту ромам), відсутності документів чи дискримінації ромів.

Я дуже сподіваюся, що політичні партії та кандидати на посади голів громад напередодні місцевих виборів звернуть увагу на ромів Закарпаття, а після виборів активно працюватимуть над вирішенням проблем чималої общини.

Дуже хочеться, щоб і ЗМІ перестали показували лише негативи ромської общини, а звернули увагу на успішні приклади та більше матеріалів приділяли нашим проблемам. Бо не можна побудувати успішну українську державу без успішної окремої меншини цього суспільства.

9) 30 **серпня** – Я не можу мовчати, коли ромів намагаються дискредитувати по всій країні, коли їх силою примушують покидати домівки, чи погрожують розправами.

Не можна виселяти людей з сіл через те, що вони комусь не подобаються, або хтось із їхньої общини порушив закон. Винного мають

покарати, незалежно від етнічної приналежності. А розправи, порушення права на майно та права на переміщення - це теж злочини. І я сподіваюся, що поліція дасть адекватну відповідь на такі провокації.

Адже місцеві “політичні еліти” не гребують нічим. Знову роми винні у всіх бідах, а організатори цього “мирного” протесту отримують політичні дивіденди.

9. Вересень 2020 року

1) **01 вересня** – Щиро вітаємо Вас з початком нового навчального року!

2) **02 вересня** – Мені надіслали ось таке відео. Це жах, це не нормально! Чоловік привселюдно б'є ромку.

Так, вона злодійка. Вона вкрала гаманець. І я би дуже хотів, щоб її покарали. Покарали по закону. Бо такими діями, ця жінка кидає тінь на всю ромську громаду. Але, шановні, нині 21 століття, а не середньовіччя. Який самосуд? Цього чоловіка намагались заспокоїти, але ж ні: бив в обличчя, копав ногами, примусив ставати на коліна та просити вибачення. Це – приниження і самосуд. Це дикість. 🤡

І найголовніше - ні чоловік, що затримав, а потім побив ромку, ні постраждалі від крадіжки, ні очевидці побиття так і не викликали поліцію. Правоохоронців в центрі столиці так і не виявилось, щоб запобігти і вберегти. Це жахливо!

3) **06 вересня** – Постійна допомога нашій громаді уже на протязі багатьох років. Палікерав 🙏 köszönöm ! Дякую за довіру.

4) **07 вересня** – Ромська культура - це безцінний спадок, який поки що не розгледіли ні самі роми, ні наші сусіди. Тому я вирішив показувати життя ромів без прикрас, з усіма особливостями: від суто ромських іграшок до проблем з водою, житлом чи електроенергією.

5) **09 вересня** – Це – наш основний пріоритет. Багатодітні сім'ї, матері і батьки-одинаки, люди з інвалідністю та їхні опікуни, пенсіонери – всі, хто цього потребує, повинні отримувати належну допомогу. **(фото 116).**

11) **12 вересня** – Прийміть найщиріші вітання з нагоди святкування Дня міста! З днем народження, Ужгороді! Ти – наше місто з тисячолітніми традиціями, місто, де вкупі живуть та розвиваються багато національностей. Тут щирі і добрі люди. Для мене честь жити і працювати в Ужгороді.

12) **18 вересня** – Ужгород чистий, бо таким його роблять працівники «АВЕ». Серед них переважна частина – місцеві роми. Дякую нашим ромам за чистоту у нашому місті! Палікерас амаре роменге!!!

13) **21 вересня** – От наша маленька, але, без сумніву, потужна команда аспірантів УжНУ. Шкода, що не зафіксований робочий процес, але не сумнівайтеся: кожен з нас - перспективний дослідник. Щиро дякую професору Вегешу Миколі Миколайовичу за допомогу та поради в нашій науковій роботі. Також дякую всім викладачам факультету суспільних наук за їхній безцінний вклад.

До речі, ми час від часу збираємося в такому складі, щоб обговорити свої наукові роботи, отримати цінні поради та зауваження. Відверто, мені приємно бути першим закарпатським ромом, котрий зараз завершує аспірантуру. Хіба це не ламання стереотипів?

14) **22 вересня** – Ромська релігійна громада - Роми здавна проживали на території Закарпаття. Їхній релігійний світогляд завжди поєднував у собі елементи ромської культури, традиції та християнства.

Ромська церква як об'єднуюча силу, що здатна згуртувати різні ромські групи в одне духовне ціле!

Ми продовжуємо знайоми людей із ромською культурою та традиціями.

15) **23 вересня** – Уже пройшло два роки від ганебного вбивства Давида. Його закололи ножом праворадикали за те, що він – ром. Досі тривають суди і винні у вбивстві 24-річного юнака – не покарані. Ми доведемо справу до кінця і вимагатимемо тюремного ув'язнення. Ми не забули про жахливий злочин, ми пам'ятаємо Давида. У його пам'ять будемо боротися далі проти нерозуміння, дискримінації та утисків ромів в Україні.

16) **26 вересня** – Я захоплююся такими людьми, як Петро. Він через культурні проекти відкриває суспільству нас - ромів. Він налагоджує контакт між різними світами, різними етносами. Petro Rusanienko Састо та вес грала !!!

17) **28 вересня** - Для нас - закарпатців дуже важливим елементом є родина. Тут шанують старших, а батьки - беззаперечні авторитети. І як би чоловікам не хотілося, та саме мами - ключові в наших сім'ях. І я пишаюся, що моя соціальна робота щодня спрямована на підтримку та допомогу мамам.

10. Жовтень 2020 року

1) **04 жовтня** – Мені дуже пощастило із вчителями - вони завжди були добрими до нас, уміли знайти підхід до кожного учня, вміли ділитися власними знаннями та досвідом. Це люди, яких не соромно назвати інтелігенцією.

Я дуже дякую всім вчителям, котрі щодня працюють задля наших дітей, формують наше майбутнє і живуть своєю професією. Міцного здоров'я вам, сімейного затишку, гідної оплати та мирного неба! З Днем Вчителя!

2) **06 жовтня** – Правозахисна ромська група продовжує моніторити усі випадки насилля та дискримінації ромів в Україні.

Ми ретельно стежимо за кожною кримінальною справою, котру після громадського обурення відкривала поліція. Жахливою і показовою є ситуація дворічної давності, коли молодики у Львові вбили Давида Паппа. Досі суд не виніс вирок підозрюваному. Та ми про злочин не забули і пам'ятаємо вбитого рома.

Аби увіковічнити пам'ять Давида правозахисна ромська група профінансувала встановлення надгробка на його могилі. Вічна йому пам'ять!

3) **10 жовтня** – Я вирішив і надалі служити нашій громаді. Тому балотуюсь у міську раду. Я дуже сподіваюся на вашу підтримку, розраховую на ваші голоси, адже останні 5 років я сумлінно виконував високий обов'язок міського депутата.

Цього разу я вирішив йти не сам, а з командою професіоналів, незаплямованих, достойних людей. Для себе я обрав партію “Рідне Закарпаття”. Тому прошу підтримати мене та нашу команду.

Моя програма – проста та зрозуміла. Ми не можемо за рік-два вирішити усі проблеми громади,

що накопичувалися останні 30 років, але поступово ми покращуватимемо життя в нашому місті кожного ужгородця.

Мені прикро, що цього разу між ромами нема єдності і до міської ради балотуються відразу багато людей. Це, з одного боку, розпорошує голоси і наша громада може залишитися без представника, а з іншого – це чудово, адже серед нас є конкуренція, є люди готові йти у владу та змінювати Ужгород.

Я сподіваюся, що 25 жовтня ви обережете розвиток, оберете мене та “Рідне Закарпаття”.

4) **12 жовтня** – Сьогодні вкотре зустрічався із офіційними спостерігачами ОБСЄ. Звісно, що говорили і про вибори, і про інтеграцію ромів та їхнє представництво в органах місцевої влади.

Разом із Гульнарою Медеубековою обговорили й проблему дискримінації ромів Закарпаття. Їхню взаємодію з правоохоронцями, взаємини з владою, можливість реалізації своїх прав і т.д.

Приємно, що цією тематикою цікавляться наші закордонні партнери, шкода тільки, що українським чиновникам вона не дуже цікава.

5) **12 жовтня** – Дітей треба змалечку привчати цінувати людську гідність, бути чесною і порядною людиною. Якщо ці риси виховати у своїх дітях та щодня самому дотримуватися вказаних принципів, то значить - життя прожите не дарма!

6) **14 жовтня** – Ми так часто жаліємось, що хочемо зранку поспати, скаржимося на велику кількість роботи, на дітей, які вередують, на директора, який чимось невдоволений... І мріємо про відпустку чи бодай каву з другом.

Все, чого бажають вони – жити. А ще повернутись додому, обійняти маму, пройтись рідним містом, побачити пошішки друзів і зрозуміти – це не дарма.

Вітаємо вас наші захисники та захисниці! Дякуємо вам за можливість жити повноцінним життям, тішитись сонцю, планувати майбутнє. Дякуємо вам за Україну! Повертайтеся живими!

7) **16 жовтня** – Вперше найкращий джазовий фестиваль України пройде у онлайн-форматі. Сьогодні о 20:00 UA:Закарпаття транслюватиме міжнародний ромський Пап-джаз-фест.

Мені дуже приємно, що ця традиція джаз-фесту не зникла, а навпаки заграла новими барвами. Добре, що є люди, котрими

пишаються не лише роми, а весь Ужгород, все Закарпаття. Це наша гордість, про яку безсумнівно знає увесь світ. Дуже дякую організаторам. І раджу всім послухати неймовірне виконання джазу!

8) **22 жовтня** – Історичні кадри заснування найстаршої ромської організації в Україні.

Громадській організації «Романі Яг», аж 30 років.

9) **24 жовтня** – Я пишаюся, що є частиною великої і дружної громади.

Я дуже радий, що у нас зберігається єдність поколінь, що старші завжди допомагають молодшим, що ми поважаємо батьків та дідів і вже вчимося слухати й власних дітей.

Відчувати зв'язок поколінь - це прекрасно. Хай буде в нашому житті більше прекрасного.

10) **26 жовтня** – Друзі, члени комісій та партії рахують голоси. Та зараз я хочу подякувати кожному ужгородцю, котрий вистояв чергу та щиро віддав голос за мене та нашу партію. Дякую кожному з Вас!

11. Листопад 2020 року

1) **01 листопада** – Дорогі мої! Як мені Вас не вистачає... 😞 В ці дні усі ми згадуємо усіх рідних і близьких, які відійшли у вічність. Ми поминаємо у щирій молитві рідних і близьких нам людей, котрі уже далеко від нас, у вічній дорозі до Божого царства!

Царство небесне і вічна світла пам'ять!

2) **04 листопада** – Роми - це завжди творчі люди. Наші митці: художники, музиканти, поети - це невід'ємна частина загальнонаціонального культурного простору.

І доказ цього - виставка робіт мукачівського рома-художника Тіберія Йонаша та його учнів у Національному музеї Тараса Шевченка!

Я сподіваюся, що через мистецтво люди краще зрозуміють ромську душу.

3) **04 листопада** – Мені дуже приємно було поспілкуватися із Олексієм Уманським на Радіо Єден. Я радий, що ромськими проблемами переймаються, ними цікавляться. Я бачу як наша громада змінюється і ці зміни - позитивні. Звісно роботи багато, але прогрес уже є! Можливо колись і роми будуть мати своє ромське радіо в Ужгороді.

4) **05 листопада** – Шановна ромська громадо!

Сьогодні великий день, день нашої рідної мови, ромської мови. Нам треба зберегти нашу гарну ромську мову. Ромська мова

- це наша національна ознака, в мові - вся наша культура та в наших гарних традиціях.

Drage romale, shukar the bakhtalo dives tumenge!

Dadive baro dives, bo adadive dives amara chibake, romanja chibake.

5) **06 листопада** – Історія про яку ми повинні пам'ятати! Це - перша у світі циганська школа в Ужгороді. 1937 рік.

6) **10 листопада** – Ромале, меркінен пре песте!

Друзі, щодня в Україні зростає кількість хворих на COVID-19. Цифри нас шокують!

Ми не можемо повністю зупинити поширення вірусу, ми не можемо його побороти та ми можемо сповільнити загрозу. Закликаю у громадських місцях завжди носити маски, і носити їх правильно, закриваючи ніс та рот.

Ми мусимо піклуватися про своїх дітей та батьків, ми мусимо берегти власне здоров'я. Бережи вас Господь! Девла сохранін амен 🙏.

7) **12 листопада** – Роми - це справді талановитий народ. Ми зростаємо з мистецтвом і огорнені багатою культурою. Я дуже радий, що це почали помічати й інші люди. Щиро дякую Тіберію Йонашу за його великий труд та дякую Богу, що дав такий таланти закарпатському рому!

8) **14 листопада** – Мова - це найважливіший ідентифікатор нації. Так ми впізнаємо своїх, так ми розуміємося у будь-якій частині світу.

Мова - це багатство, яке треба берегти, множити та передавати наступним поколінняям!

9) **15 листопада** – Мені дуже прикро спостерігати, як місцеві політики використовують ромське питання у якості найбільшого зла.

Ці місцеві вибори проходять без адекватної критики, без чітких програм дій, змін, еволюції та розвитку. Натомість - поливання брудом, використання брехні та висмикування фактів. І серед усіх цих методів - найбільше дістається ромам.

У соцмережах цілі сторінки створено, де ромів висміюють, цькують на них решту ужгородців та формують одну думку: “Результати виборів вам особисто не сподобаються, а винні у цьому - роми”!

Ніхто не ідеальний, але онлайн зібралась ціла юрба людей, котра ненавидить ромів, стежить за політиками, котрі грають на цьому негативному почутті. І в той же час ці люди не помічають власну агресію та свої недоліки.

Хотілося б, щоб ви залишайтесь людьми у будь-якій ситуації!

10) **15 листопада** – Дорогий брате, любий друже, ти був унікальною людиною, вірним товаришем та непересічною особистістю.

Пграла, мійро! Ролане, мені дуже важко зрозуміти, що тебе більше не буде поруч. Я мав

щастя рости, дружити та працювати з тобою. Я буду сумувати... Вічна тобі пам'ять!

11) **18 листопада** – Ми провели в останню путь дорогу мені людину - брата і

найкращого друга - Роланд Бругош мійро драго пграл 🙏 Дякую, що Бог подарував мені радість знати тебе і дуже сумую, що у нас було так мало часу. Вічна тобі пам'ять!

12) **20 листопада** – Знову про ненависть, і знову в Івано-Франківську!

Тут закон порушує вже муніципальна поліція, яка опублікувала адреси ромів, яких підозрюють у злочинах.

Тобто, хтось із ромів начебто намагався пограбувати жінку на вокзалі. Натомість поліція не ловить злочинця, не карає винного, а приходять залякувати усіх ромів та ще й публікує адреси їх проживання. Звісно, що в соцмережах вже закликають спалити поселення, повбивати ромів і т.д.

Не дай Бог якийсь неадекват таки спробує втілити такі заклики. Тоді хто відповідатиме: міський голова, його муніципальна поліція чи та людина?

Ми вже маємо прикрий прецедент у Львові, коли радикали вбили молодшого хлопця Давида Папа. Це не має повторитися.

В Україні не місце ворожнечі, ми прагнемо збудувати правову державу, з рівними правами для всіх. Розділення за етнічним показником - недопустимі!

13) **21 листопада** - Вже завтра відбудеться другий тур виборів міського голови. Від нас залежатиме, хто і наскільки ефективно буде керувати містом. Яким би не був ваш вибір, виконайте свій громадянський обов'язок і підіть на дільниці.

Зараз ви отримаєте лише один бюлетень із двома прізвищами, тож голосування відбуватиметься швидко і черг майже не буде. Не полініться, сходіть на вибори 22 листопада та проголосуйте!

14) **22 листопада** - Сьогодні ми обираємо людину, котра буде керувати нашим містом наступні 5 років. Ця людина матиме колосальний вплив на розвиток громади, на якість освіти для наших дітей, на якість

медицини для нас та наших батьків, від неї зокрема залежатимуть ремонти доріг, шкіл, садочків, і що дуже важливим для мене є це розвиток “ромської громади нашого міста”.

Від нас треба тільки 2 хвилини часу та голос. Не ліняться, проголосуйте та оберіть мудрого міського голову!

P.S. Дільниці закриваються о 20:00, тож час, аби проголосувати ще є. Нині ужгородці отримують лише один бюлетень із двома прізвищами, тож і голосують люди швидко. Черг нема. Оскільки закономірно, що на другий тур приходить менше виборців, ніж до того, то відіграти ключову роль може один голос. Можливо цей голос саме ваш? Незалежно від вподобань, підіть і проголосуйте!

12. Грудень 2020 року

1) **01 грудня** – Друзі, я нарешті одужав. COVID-19 – це насправді дуже нелегка хвороба. І навіть, якщо фізично все терпимо, то психологічно дуже важко. Важко боротися з чимось новим, важко, коли хворіє уся твоя родина, важко коли втрачаєш кращого друга. Я щиро дякую кожному, хто мене підтримував, кожному, хто молився за моє здоров'я, а найбільше я вдячний своїм рідним. Без вас перенести цю біду було б ще складніше.

Друзі, будьте обережними, не хетуйте здоров'ям та підтримуйте один одного в скрутні моменти! Здоров'я вам!

2) **08 грудня** – І кожен фініш – це, по суті, старт... Одна каденція завершилась, друга нині розпочалась. Новий склад Ужгородської міської ради прийняв присягу і почав роботу. Ми будемо наступні 5 років працювати на благо нашої громади. У нас сильна команда, у «Рідному Закарпатті» багато нових і перспективних людей. Все тільки починається! Бажаю Вам міцного здоров'я.

3) **11 грудня** – Добре, що такі експертні зустрічі проводять. Та чесно - хотілося б трохи кращої реалізації. Про інтеграцію ромів сказано дуже багато, висунуто багато пропозицій, навіть свого часу була прийнята державна програма, але концепції та реальні дії – різняться.

Я сподіваюся, що нова обласна рада та адміністрація таки напрацює окрему програму для освітніх, культурних, медичних потреб ромів Закарпаття. Щоб центральна влада теж зверне увагу на нашу громаду,

що науковці врешті допоможуть із кодифікацією ромської мови.

Ми ні на хвилину не припиняємо роботу і дякуємо всім, хто нас підтримує.

4) **18 грудня** – Вчіться цінувати кожну хвилину свого життя!

Цінують проведений час з рідними, та з тими кого кохасте і хто вам дорогий.

Цінують кожну секунду свого життя, не витрачай час на ненависть, адже так мало часу на життя!.. Бахтале тге здраве тейн ромале.

5) **24 грудня** – Дорогі друзі, драге мійре ромале!

Хоч за вікном і не різдвяна погода, я переконаний, що любов у ваших серцях, ваша віра і тепло сімейного вогнища створюють в кожному домі незабутню атмосферу свята, добра і радості!

У цей день хочу побажати вам доброти оточуючих, щасливих моментів у житті, задоволення від кожного прожитого дня! Бережіть це сімейне тепло і нехай світле свято Різдва Христового принесе вам тільки любов, щастя та гарний настрій!

З Різдвом Христовим! Boldog karácsonyt! Veselé Vianocé! Baxtali Karachonja Sakoneske!

6) **31 грудня** – Друзі, вже завершується непростий 2020 рік. І вже традицією стало підведення підсумків року, що минає.

Для усіх нас цей рік приніс дуже багато нових викликів, повністю змінив життя, а часом і примусив увесь світ завмерти. Безперечно, що коронавірус став ключовим фактором, навколо якого існувало все решту. Ця біда не оминула й мою родину і я дякую Богу за те, що ми перехворіли і таки одужали. У цей момент ми всі зрозуміли, яка це проблема - доступ до медицини, до ліків та якісних послуг. На жаль ромам з цим доводиться стикатися не лише у виняткових випадках, а постійно. І це проблема, над вирішенням якої ми працювали досі і працюємо зараз.

Відразу після перших випадків COVID-19 ми перепрофілювали напрямки роботи: в першу чергу забезпечували засобами індивідуального захисту, купляли харчі та їжу. Дякую усім, хто допомагав у цьому напрямку: Міжнародному фонду “Відродження” та Закарпатській обласній державній адміністрації.

Мені приємно, що влада нас не ігнорує, а намагається вислухати та допомогти. Принаймі цього року я очолив міжвідомчу групу з питань інтеграції в українське суспільство ромської нацменшини. Я дуже дякую за довіру усім представникам громадських формувань, котрі мене підтримали.

Звісно, що ще однією спільною перемогою нашої громади стали міські вибори. Мене підтримала ромська община та знову дозволила представляти спільні інтереси в органах місцевого самоврядування. Це було дуже непросте кампанія, часто брудна та безпринципна, але ми витримали усі удари та стійко і головне - чесно, перемогли на демократичних виборах. Я дуже дякую за те, що роботу попередніх 5 років ви оцінили та дали честь знову бути вашим представником у владі.

На жаль, без трагедій цього року теж не обійшлося. У кращий світ відійшла моя бабуся та кращий друг - Роланд. Нема слів, щоб описа-

ти вагомість цієї втрати. Спочивайте з миром, я буду молитися за ваші душі.

Я безмежно дякую усім, хто мені допомагав та підтримував у всіх ситуаціях, як приємних так і сумних, адже цього року всяких вистачало. Я дякую своїй родині. Ви - найкращі. І я можу робити зміни для усієї громади лише тому, що певен - у мене є міцна опора - моя родина. Дякую Богу за вас чудових.

Друзі, я бажаю, щоб Новий 2021 рік приніс лише радість, тепло, любов та міцне здоров'я. Бо цей 2020 нам справді показав у чім цінність. Бережіть себе.

ЗАВЖДИ ГОТОВИЙ ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ ЛЮДЕЙ

Мирослав Горват

Видано та віддруковано в ТОВ "Поліграфцентр "Ліра":
88000, м. Ужгород, вул. Митрака, 25
www.lira-print.com

Ужгород – 2021

Завжди готовий працювати для людей!

Основні пріоритети у моїй роботі як депутата Ужгородської міської ради VII скликання на 2018 рік будуть соціально-правова робота з громадою міста, в першу чергу з малозабезпеченими громадянами; покращення умов благоустрою в Ужгороді, підвищення рівня освіти дітей та працевлаштування дорослих.

МИРОСЛАВ ГОРВАТ